

Obce připojené k Jihomoravskému kraji z pohledu statistiky

- připojením 25 obcí z kraje Vysočina vzrostla rozloha Jihomoravského kraje o téměř 13 tisíc hektarů, tj. o 1,8 %
- počet obyvatel Jihomoravského kraje vzrostl o více jak 7 tisíc, tj. o 0,6 %
- rozloha okresu Brno-venkov vzrostla o 11,7 %, počet obyvatel okresu o 4,2 %
- o jednu třetinu se zvýšil počet obyvatel správního obvodu obce s rozšířenou působností Tišnov, jeho rozloha vzrostla o více jak polovinu

Od 1. 1. 2005 došlo v Jihomoravském kraji k posunutí hranic, které spočívalo v přeřazení obcí požadujících přehodnocení stávajícího územního uspořádání do sousedního kraje. Na základě vyhlášky č. 388/2004 Sb. s vazbou na zákon č. 387/2004 Sb. o změnách hranic krajů bylo 25 obcí, které jsou uvedeny v tabulce č. 1, převedeno z kraje Vysočina do kraje Jihomoravského. Všechny tyto obce, které do konce roku 2004 patřily do okresu Žďár nad Sázavou a Třebíč, byly na začátku roku 2005 přiřazeny k okresu Brno-venkov do správního obvodu obce s rozšířenou působností Tišnov s výjimkou obce Senorady, která svou spádovostí přísluší do správního obvodu obce s rozšířenou působností Ivančice.

Účelnost provedených územních změn se ukáže až na základě míry spokojenosti občanů jednotlivých obcí, protože cílem přeřazení obcí do sousedního kraje bylo zejména zajištění dobré spádovosti pro zjednodušení dostupnosti nejen služeb veřejné správy, ale také lepšího zabezpečení zdravotní péče, vzdělání a dopravního spojení s okolními obcemi.

Tab. 1 Základní údaje o připojených obcích k 31. 12. 2004

Obec	Počet obyvatel		Výměra pozemků v ha			Počet podnikatelských subjektů celkem	Míra registrované nezaměstnanosti v %
	celkem	z toho ženy	celkem	z toho			
				zemědělská půda	lesní půda		
Borač	308	147	592,9	190,6	320,7	43	14,84
Borovník	84	44	271,8	228,8	26,3	22	7,32
Černvír	168	81	136,4	54,3	66,2	25	16,13
Dolní Loučky	1 117	575	813,8	328,0	373,5	205	8,63
Doubravník	826	416	1 147,0	382,7	582,8	153	10,12
Drahonín	122	62	668,8	347,2	246,5	24	11,48
Horní Loučky	284	141	418,0	224,2	147,3	58	18,03
Kaly	240	113	430,8	238,1	156,4	36	8,57
Katov	193	96	300,3	223,0	48,9	33	9,41
Křižínkov	194	87	289,1	259,2	4,6	34	6,52
Kuřimská Nová Ves	126	62	487,5	290,1	160,7	26	14,89
Kuřimské Jestřabí	134	78	529,3	264,9	227,4	28	20,37
Lubné	52	28	302,4	155,0	118,4	11	4,55
Nedvědice	1 333	665	654,0	173,6	349,0	226	12,19
Níhov	203	111	492,6	285,3	160,1	36	6,33
Olší	298	151	871,7	513,8	291,9	57	11,85
Pernštejnské Jestřabí	171	89	750,7	456,9	252,2	35	13,33
Rojetín	75	36	427,7	297,5	104,4	15	16,13
Říkonín	31	12	261,4	111,5	113,5	11	0,00
Senorady	394	206	967,8	531,2	362,9	88	11,27
Skryje	66	35	221,0	98,3	86,0	8	8,57
Tišnovská Nová Ves	67	34	427,0	229,2	176,5	19	8,57
Újezd u Tišnova	118	59	360,0	162,9	153,9	27	5,56
Vratislávka	77	42	349,7	251,9	77,3	20	10,34
Žďárec	358	166	803,9	487,0	222,9	67	7,59

Celková výměra připojených obcí představovala ke konci roku 2004 12 976 ha, z toho 52,3 % byla půda zemědělská. Největší část zemědělské půdy je tvořena ornou půdou a to téměř ze 71 %.

Obcí s nejmenší výměrou orné půdy je Černvír se 13,8 ha, opakem je obec Senorady se 444,3 ha. Trvalé travní porosty rozlohou 1 558 ha tvoří 23 % plochy zemědělské půdy, zahrady 4 % a zbývající část připadá na ovocné sady. Nezemědělská půda plochou 6 190 ha se na celkové výměře obcí podílí 47,7 % a je ze 78 % tvořena lesní půdou. Lesní pozemky se rozprostírají na 4 830 ha, z toho největší část tvoří lesní půda obce Doubravník s 583 ha a Dolní Loučky s 374 ha. Naopak nejmenší plocha je vykazována v obci Křižínkov s necelými 5 ha.

Převedením obcí se v okrese Brno-venkov zvětší i celková výměra vodní plochy, a to o 153 ha, z toho největší plocha, 21 ha, je evidována v obci Doubravník. Celková výměra zastavěných ploch dosahuje 2,4 % celku nezemědělské půdy. Největší část s téměř 20 ha se nachází v obci Nedvědice, kde tato zastavěná plocha tvoří více jak 4 % nezemědělské půdy.

Tab. 2 Struktura výměry pozemků připojených obcí k 31. 12. 2004

Obec	Výměra pozemků v ha	Podíl výměry pozemků na celku v %									
		zemědělská půda					nezemědělská půda				
		celkem	v tom v % ze zemědělské půdy				celkem	v tom v % z nezemědělské půdy			
			orná půda	zahrady	ovocné sady	trvalé travní porosty		lesní půda	vodní plochy	zastavěné plochy	ostatní plochy
Borač	592,9	32,2	55,5	6,3	10,2	27,9	67,8	79,7	3,3	1,4	15,6
Borovník	271,8	84,2	86,0	1,9	0,1	11,9	15,8	61,2	3,9	7,0	27,9
Černvír	136,4	39,8	25,4	10,6	7,3	56,6	60,2	80,6	3,8	3,1	12,6
Dolní Loučky	813,8	40,3	70,7	8,5	4,9	15,8	59,7	76,9	3,3	3,3	16,5
Doubravník	1 147,0	33,4	44,8	6,1	2,3	46,7	66,6	76,3	2,7	1,7	19,3
Drahonín	668,8	51,9	68,8	1,9	0,6	28,7	48,1	76,7	0,8	1,7	20,9
Horní Loučky	418,0	53,6	65,0	2,9	18,4	13,8	46,4	76,0	2,3	2,9	18,7
Kaly	430,8	55,3	67,1	4,9	7,5	20,4	44,7	81,2	0,5	2,2	16,0
Katov	300,3	74,3	81,0	2,4	0,0	16,5	25,7	63,3	3,3	6,7	26,7
Křižínkov	289,1	89,6	87,6	2,8	1,3	8,2	10,4	15,4	7,3	15,3	62,0
Kuřimská Nová Ves	487,5	59,5	85,5	3,0	0,8	10,8	40,5	81,4	0,8	2,5	15,3
Kuřimské Jestřabí	529,3	50,1	78,9	3,1	0,6	17,4	49,9	86,0	0,9	1,8	11,3
Lubné	302,4	51,2	73,5	3,0	0,5	23,0	48,8	80,3	2,5	1,5	15,7
Nedvědice	654,0	26,5	27,7	29,1	4,2	39,0	73,5	72,6	2,6	4,1	20,6
Níhov	492,6	57,9	86,8	2,0	0,1	11,2	42,1	77,2	8,7	2,6	11,5
Olší	871,7	58,9	69,5	2,5	0,8	27,2	41,1	81,6	0,2	2,0	16,2
Pernštejské Jestřabí	750,7	60,9	73,4	2,6	1,4	22,7	39,1	85,9	0,1	1,7	12,4
Rojetín	427,7	69,6	80,9	1,8	0,4	16,9	30,4	80,2	1,1	2,6	16,2
Říkonín	261,4	42,7	43,4	2,2	0,3	54,1	57,3	75,8	3,5	1,2	19,5
Senorady	967,8	54,9	83,7	2,0	0,2	14,1	45,1	83,1	3,2	2,3	11,4
Skryje	221,0	44,5	40,5	4,7	2,0	52,9	55,5	70,0	6,7	1,9	21,4
Tišnovská Nová Ves	427,0	53,7	69,5	2,2	0,6	27,7	46,3	89,2	0,7	1,7	8,4
Újezd u Tišnova	360,0	45,3	61,7	4,2	0,2	33,9	54,7	78,1	2,0	1,6	18,2
Vratislávka	349,7	72,0	72,7	2,7	0,3	24,3	28,0	79,0	1,3	3,0	16,6
Žďárec	803,9	60,6	74,4	3,5	0,6	21,5	39,4	70,3	3,3	3,4	23,0

V průběhu roku 2004 se v převodných obcích k Jihomoravskému kraji živě narodilo 60 osob, což představuje 8,5 osob na 1 000 obyvatel středního stavu. Z celku narozených tvořily dívky polovinu. Převaha počtu zemřelých osob nad živě narozenými je příčinou přirozeného úbytku obyvatelstva, který činí 7 osob. V průběhu roku zemřelo celkem 67 osob, z toho 40,3 % byly ženy.

Celkem bylo podle jednotlivých obcí zaevidováno 140 případů přistěhování a 107 vystěhování osob. Saldo migrace se tak promítlo do celkového stavu obyvatel kladným přírůstkem, který převýšil hodnotu přirozeného přírůstku o 26. K 31. 12. 2004 dosáhl počet obyvatel 25 obcí 7 039 osob, z toho 50,2 % byly ženy.

Ke konci roku 2004 žilo v hodnocených obcích 1 058 osob ve věku 0 až 14 let, z toho bylo 517 dívek. Podíl této věkové skupiny na celkovém počtu obyvatel v jednotlivých obcích se pohybuje od 3,2 % v obci Říkonín do 21,2 % v obci Níhov. Věkovou skupinu 15 až 64 let tvoří 4 897 osob, z toho je 2 389 žen. Nejvíce je tato věková skupina zastoupena v obci Katov (74,6 %), opak je zaznamenán v obci Lubné (53,8 %). Počet osob ve věku 65 a více dosáhl ke konci roku 2004 1 084, z toho ženy tvořily 58,1 %. Nejmenší podíl této věkové skupiny na celkovém počtu obyvatel obce je zaznamenán v Olši, a to 7 %, proti tomu je tato věková skupina nejvíce zastoupena v obci Lubné (26,9 %). Index stáří, který uvádí poměr počtu osob ve věku 65 a více let na 100 osob ve věku 0 až 14 let, činí 102,5.

Hustota obyvatelstva na km² dosahuje 54,2. K obcím, ve kterých žije nejméně obyvatel na km² se řadí Říkonín (11,9 osob/km²) a Tišnovská Nová Ves (15,7 osob/km²), nejhustější osídlení vykazují obce Nedvědice (203,8 osob/km²) a Dolní Loučky (137,2 osob/km²).

Tab. 3 Základní demografické údaje připojených obcí k 31. 12. 2004

Obec	Pohyb obyvatelstva			Věkové složení obyvatelstva v %			Index stáří ¹⁾
	přirozený přírůstek	přírůstek stěhováním	celkový přírůstek	0 až 14 let	15 až 64 let	65 a více	
Borač	-2	3	1	14,6	68,8	16,6	113,3
Borovník	-	-	-	17,9	66,7	15,5	86,7
Černvír	-	3	3	14,3	65,5	20,2	141,7
Dolní Loučky	1	5	6	17,4	68,9	13,7	78,9
Doubravník	-3	10	7	14,6	73,0	12,3	84,3
Drahonín	2	-	2	15,6	71,3	13,1	84,2
Horní Loučky	1	1	2	12,3	71,1	16,5	134,3
Kaly	-	-	-	10,8	67,9	21,3	196,2
Katov	-	1	1	13,0	74,6	12,4	96,0
Křížínkov	-1	3	2	14,9	70,1	14,9	100,0
Kuřimská Nová Ves	1	2	3	9,5	69,0	21,4	225,0
Kuřimské Jestřabí	-	4	4	17,9	64,2	17,9	100,0
Lubné	-	-1	-1	19,2	53,8	26,9	140,0
Nedvědice	-8	11	3	14,1	69,6	16,3	115,4
Níhov	4	3	7	21,2	60,1	18,7	88,4
Olší	2	-2	-	19,5	73,5	7,0	36,2
Pernštejské Jestřabí	-1	-2	-3	8,8	70,2	21,1	240,0
Rojetín	-	-3	-3	17,3	73,3	9,3	53,8
Říkonín	-	-3	-3	3,2	74,2	22,6	700,0
Senorady	-	-2	-2	9,9	71,1	19,0	192,3
Skryje	-2	-1	-3	9,1	69,7	21,2	233,3
Tišnovská Nová Ves	1	-1	-	16,4	68,7	14,9	90,9
Újezd u Tišnova	2	5	7	16,1	73,7	10,2	63,2
Vratislávka	-3	-	-3	15,6	64,9	19,5	125,0
Žďárec	-1	-3	-4	20,7	66,2	13,1	63,5

¹⁾ index stáří vyjadřuje poměr počtu osob ve věku 65 a více let na 100 osob ve věku 0 až 14 roků

V připojených obcích bylo v roce 2004 registrováno 1 307 ekonomických subjektů, z toho nejčetnější skupina tvoří 28 % celku se zabývá ubytováním, stravováním, obchodem a opravami motorových vozidel. Podnikání v zemědělství, myslivosti, lesnictví, rybolovu a chovu ryb se z celku věnuje 21 % jednotek a dále pak 16 % podniků uvádí činnost průmyslovou. Z celkového počtu registrovaných ekonomických subjektů tvoří převážnou část (64,5 %) fyzické osoby a 64 % jednotek uvádí, že nezaměstnává žádné pracovníky. Podle Sčítání lidu, domů a bytů k 1. 3. 2001 bylo v hodnocených obcích celkem 3 250 osob ekonomicky aktivních, z nich 49 % uvedlo, že zaměstnání vykonává, nebo u nezaměstnaných osob poslední zaměstnání vykonávalo, v sekundárním sektoru. Za prací z místa trvalého bydliště podle jednotlivých obcí vyjíždělo celkem 2 289 osob, z toho 1 898 denně a z nich 279 denně cestuje do zaměstnání více jak 60 minut.

Ke konci roku 2004 hledalo prostřednictvím úřadů práce zaměstnání 350 osob, z toho ženy tvořily 53,4 %. Na celkovém počtu uchazečů o práci se osoby ve věku 18 až 24 let podílely 22,3 % a osoby starší 50 let 25,7 %. Absolventi, kteří sháněli práci prostřednictvím úřadů práce, tvořili 13,7 % celku nezaměstnaných. Ve struktuře uchazečů o práci podle vzdělání připadá největší část na osoby vyučené, a to 51 %, z toho je 45 % žen a osoby s maturitou tvoří téměř 27 %, z toho je 60 % žen. Ke konci roku 2004 bylo evidováno 177 osob s délkou nezaměstnanosti nad 6 měsíců, z toho bylo 99 žen a 110 osob hledalo zaměstnání více než 12 měsíců, z toho bylo 64 žen.

K datu sčítání lidu, domů a bytů v roce 2001 bylo v 25 hodnocených obcích celkem 1 929 trvale obydlených domů, z toho 96,5 % tvořily domy rodinné. Neobydlených domů bylo evidováno 657, z toho 441 domů sloužilo k rekreaci. Z celku trvale obydlených domů bylo 96,7 % připojeno k veřejnému vodovodu, 40,1 % na veřejnou kanalizační síť a do téměř 38 % domů byl zaveden plyn. Byty v rodinných domech se na 2 398 trvale obydlených bytech v domech podílely 91 %. V průběhu let 2001 až 2004 bylo v obcích dokončeno celkem nových 84 bytů, z toho 22,6 % v obci Nedvědice a 21,4 % v obci Dolní Loučky.

Tab. 4 Domovní a bytový fond připojených obcí^{*)}

Obec	Domovní fond				Bytový fond			
	trvale obydlené domy celkem	z toho podíl domů připojených na kanalizační síť (%)	průměrné stáří trvale obydlených domů	neobydlené domy s byty celkem	trvale obydlené byty	z toho podíl bytů se zavedeným plynem	průměrná obytná plocha 1 trvale obydleného bytu v m ²	počet osob v 1 trvale obydleném bytu
Borač	88	15,9	55,03	29	101	71,3	57,56	2,95
Borovnik	21	4,8	36,00	12	27	-	61,74	3,22
Černvír	42	23,8	46,86	12	54	74,1	53,44	2,91
Dolní Loučky	297	67,7	41,63	66	383	82,5	58,73	2,87
Doubravník	236	64,4	47,91	63	295	0,3	61,81	2,83
Drahonín	30	66,7	47,86	14	36	-	59,83	3,31
Horní Loučky	83	47,0	46,22	16	102	77,5	56,37	2,84
Kaly	72	19,4	45,85	17	93	-	48,11	2,73
Katov	52	11,5	36,27	11	61	-	61,08	3,21
Křižínkov	58	17,2	43,95	20	78	-	57,08	2,59
Kuřimská Nová Ves	42	16,7	51,19	26	45	-	55,69	2,78
Kuřimské Jestřabí	38	-	49,55	25	44	-	55,70	2,84
Lubné	15	-	51,73	13	15	-	56,47	3,60
Nedvědice	321	50,8	44,51	87	446	78,5	58,90	2,96
Níhov	58	12,1	37,60	14	70	35,7	57,94	2,94
Olší	76	55,3	46,03	33	90	-	56,11	3,24
Pernštejské Jestřabí	51	29,4	48,43	23	55	1,8	64,00	3,24
Rojetín	18	-	45,83	27	18	-	59,00	4,22
Říkonín	12	-	61,25	8	15	-	62,40	2,73
Senorady	120	23,3	47,93	36	136	41,9	60,05	2,95
Skryje	17	-	56,73	25	18	-	38,33	3,17
Tišnovská Nová Ves	24	29,2	45,96	12	29	-	65,21	2,41
Újezd u Tišnova	35	-	51,91	9	38	2,6	56,50	3,05
Vratislávka	25	-	47,84	17	29	-	53,41	2,66
Žďárec	98	38,8	41,74	42	120	-	58,76	2,93

^{*)} údaje ze Sčítání lidu, domů a bytů k 1. 3. 2001 podle územního uspořádání k 1. 1. 2005

Šedesát procent obcí, které přešly z kraje Vysočina do Jihomoravského kraje, se řadí podle počtu obyvatel do velikostní skupiny do 199 obyvatel, ve 28 % obcí žije od 200 do 400 obyvatel. Přestože se tedy jedná převážně o obce s menším počtem obyvatel, jsou podle údajů z databáze městské a obecní statistiky, z 80 % vybaveny veřejným vodovodem, z 20 % kanalizací napojenou na čistírnu odpadních vod a 60 % obcí je plynofikováno. Čtyři obce jsou vybaveny vlastní poštou a v 10 obcích občané využívají možnost výpůjček knih ve veřejné knihovně. V osmi obcích, které od 1. 1. 2005 přešly do okresu Brno-venkov, jsou v provozu mateřské školy, které navštěvuje 216 dětí v předškolním věku. Výuku v základním školství zabezpečují 3 školy s nižším stupněm výuky, které navštěvuje 99 školáků a dále pak 3 školy s 1. až 9. ročníkem, ve kterých se učí 577 žáků. Ve větších obcích je zdravotní péče o občany zajišťována celkem 13 samostatnými ordinacemi včetně detašovaných pracovišť. Zařízení lékárenské péče včetně detašovaných pracovišť je v provozu ve dvou obcích.

Změnou územního uspořádání k 1. 1. 2005 došlo v Jihomoravském kraji k nárůstu výměry katastrální plochy o 1,8 % a počtu obyvatel o 0,6 %. Protože všechny obce byly přičleněny k okresu Brno-venkov, rozrostla se jeho rozloha o výměru všech těchto 25 obcí, a to je o 11,7 %. Podíl zemědělské půdy na půdním fondu klesl o 0,4 procentní body ve prospěch půdy nezemědělské. Přiřazením obcí se ve struktuře zemědělské půdy posílila pouze část, kterou tvoří trvalé travní porosty, zbývající druhy pozemků, z nich nejvíce orná půda (-1,5 procentních bodů), zaznamenaly pokles svých podílů. Plocha nezemědělské půdy okresu Brno-venkov činila ke konci roku 2004 48,5 tisíce hektarů a po přičlenění nových obcí se rozšířila o 12,8 %. Novými územními změnami se zvětšil podíl rozlohy lesních pozemků o 0,3 procentní body v neprospěch podílu zastavěných ploch a nádvorí a ostatních ploch jako celku.

Přiřazením 24 obcí, které jsou tvořeny 40 částmi obcí do správního obvodu obce s rozšířenou působností Tišnov se rozrostla jeho rozloha o 54 % a podíl zemědělské půdy na celkové výměře se zvýšil o 2,3 procentní body. Do správního obvodu obce s rozšířenou působností Ivančice od začátku roku 2005 spadá obec Senorady, která přešla z kraje Vysočina, o celkové rozloze 968 ha.

Tab. 5 Základní údaje vybraných území s promítnutím územních změn k 1. 1. 2005

Území podle územního uspořádání k datu	Počet obcí	Počet částí obcí	Výměra území v ha				Počet obyvatel					
			celkem	v tom			celkem	v tom ve věku				
				zemědělská půda	z toho orná půda	nezemědělská půda		z toho lesní půda	0 až 14 let	15 až 64 let	65 a více let	
Jihomoravský kraj												
- k 31. 12. 2004	647	871	706 674	425 323	355 609	281 351	196 276	1 123 201	165 175	794 359	163 667	
- k 1. 1. 2005	672	912	719 650	432 108	360 418	287 541	201 106	1 130 240	166 233	799 256	164 751	
změna absolutně	25	41	12 976	6 785	4 809	6 190	4 830	7 039	1 058	4 897	1 084	
změna v %	3,9	4,7	1,8	1,6	1,4	2,2	2,5	0,6	0,6	0,6	0,7	
Okres Brno-venkov												
- k 31. 12. 2004	137	157	110 816	62 300	53 521	48 516	36 494	165 692	25 674	116 382	23 636	
- k 1. 1. 2005	162	198	123 792	69 085	58 330	54 706	41 324	172 731	26 732	121 279	24 720	
změna absolutně	25	41	12 976	6 785	4 809	6 190	4 830	7 039	1 058	4 897	1 084	
změna v %	18,2	26,1	11,7	10,9	9,0	12,8	13,2	4,2	4,1	4,2	4,6	
Správní obvod ORP Ivančice												
- k 31. 12. 2004	16	23	16 264	8 833	7 309	7 431	5 422	23 091	3 606	16 392	3 093	
- k 1. 1. 2005	17	24	17 232	9 364	7 753	7 868	5 785	23 485	3 645	16 672	3 168	
změna absolutně	1	1	968	531	444	437	363	394	39	280	75	
změna v %	6,3	4,3	6,0	6,0	6,1	5,9	6,7	1,7	1,1	1,7	2,4	
Správní obvod ORP Tišnov												
- k 31. 12. 2004	35	49	22 243	10 119	7 665	12 124	10 304	20 772	3 195	14 378	3 199	
- k 1. 1. 2005	59	89	34 251	16 373	12 030	17 877	14 771	27 417	4 214	18 995	4 208	
změna absolutně	24	40	12 008	6 254	4 365	5 753	4 467	6 645	1 019	4 617	1 009	
změna v %	68,6	81,6	54,0	61,8	56,9	47,4	43,4	32,0	31,9	32,1	31,5	

Posunutím hranice kraje se počet obyvatelstva Jihomoravského kraje počátkem roku 2005 rozrostl o 0,6 % a dosáhl tak počtu 1 130 240 obyvatel. Okres Brno-venkov se na tomto celku podílel 15,3 %, což je o 0,5 procentních bodů více proti konci roku 2004. Největší dopad mají územní změny na správní obvod obce s rozšířenou působností Tišnov, kde nárůst počtu obyvatel představoval 32 %.

Změna hranic Jihomoravského kraje k 1. 1. 2005

